

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA OBRAMBO

Vojkova cesta 55, 1000 Ljubljana

T: 01 471 22 11
F: 01 471 29 78
E: glavna.pisarna@mors.si
www.mors.si

Številka: 604-25/2014-3 - DGZR
Datum: 10.02.2015

Na podlagi drugega odstavka 114. člena Zakona o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami
(Uradni list RS, št. 51/06 – uradno prečiščeno besedilo in 97/10) izdajam

**PROGRAM DOPOLNILNEGA USPOSABLJANJA PRIPADNIKOV ENOT CIVILNE ZAŠČITE
ZA VARSTVO PRED NEEKSPLODIRANIMI UBOJNIMI SREDSTVI**

KAZALO

A SPLOŠNI DEL	3
1 IME PROGRAMA	3
2 UTEMELJITEV PROGRAMA	3
3 CILJNA SKUPINA	3
4 CILJI PROGRAMA	3
5 TRAJANJE PROGRAMA	4
6 OBVEZNI NAČINI PREVERJANJA IN OCENJEVANJA ZNANJA.....	4
7 POGOJI ZA VKLJUČITEV V PROGRAM	4
8 POGOJI ZA NAPREDOVANJE V PROGRAMU	4
9 POGOJI ZA USPEŠNO DOKONČANJE PROGRAMA.....	5
10 KAJ UDELEŽENEC PRIDOBI S PROGRAMOM	5
11 ORGANIZACIJA IZOBRAŽEVANJA	5
12 POSEBNOSTI IZVEDBE PROGRAMA.....	6
14 VIDEZ LISTINE	7
15 AVTORJI PROGRAMA IN KATALOGOV	7
B POSEBNI DEL	8
16 PREDMETNIK.....	8
17 KATALOG ZNANJA	12
18 KONČNA DOLOČBA	14

A SPLOŠNI DEL

1 IME PROGRAMA

Program dopolnilnega usposabljanja pripadnikov enot Civilne zaščite za varstvo pred neeksplozivnimi ubojnimi sredstvi (v nadaljevanju program).

2 UTEMELJITEV PROGRAMA

V Republiki Sloveniji so skladno z Uredbo o organiziranju, opremljanju in usposabljanju sil za zaščito, reševanje in pomoč (Uradni list RS, št. 92/07, 54/09 in 23/11) enote za varstvo pred neeksplozivnimi ubojnimi sredstvi organizirane kot enotna služba na ravni države.

Skladno z določbo Pravilnika o varstvu pred neeksplozivnimi ubojnimi sredstvi (Uradni list RS, št. 2/15) lahko naloge varstva pred neeksplozivnimi ubojnimi sredstvi (v nadaljevanju NUS) izvajajo le pripadniki Državne enote za varstvo pred NUS, ki imajo pooblastilo ministra za obrambo za varstvo pred NUS. Pooblastilo pridobi tisti pripadnik, ki je uspešno opravil ali ima priznано uvajalno in temeljno usposabljanje za varstvo pred NUS. Po preteku petih let se pooblastilo vsako leto podaljšuje skladno s pogoji, določenimi v pravilniku. Eden izmed pogojev za podaljšanje pooblastila je uspešno opravljeno dopolnilno usposabljanje.

Prenova programov usposabljanja je nujna zaradi normativnih in organizacijskih sprememb na področju varstva pred neeksplozivnimi ubojnimi sredstvi ter uskladitve z metodologijo priprave izobraževalnih programov za zaščito, reševanje in pomoč.

3 CILJNA SKUPINA

Usposabljanje je namenjeno pripadnikom enote Civilne zaščite za varstvo pred neeksplozivnimi ubojnimi sredstvi.

Usposabljanja se lahko udeležijo tudi pripadniki Slovenske vojske in Policije, ki opravljajo podobne naloge.

Po tem programu usposabljanja se lahko v sklopu usposabljanja za miniranje ob reševanju v jamah usposablja tudi pripadniki jamarske reševalne službe.

4 CILJI PROGRAMA

Cilj programa je, da se udeleženci seznanijo z novostmi in izpopolnijo znanje na področju varstva pred neeksplozivnimi ubojnimi sredstvi.

Udeleženci se bodo:

- seznanili z novostmi na področju varstva pred NUS,
- izpopolnili v uporabi sredstev zvez,
- izpopolnili za izvajanje varnostnih ukrepov pri delu z eksplozivnimi snovmi in neeksplozivnimi ubojnimi sredstvi,
- izpopolnili v izdelavi pisne dokumentacije,
- izpopolnili v znanju o eksplozivnih snoveh, sredstvih in napravah,
- izpopolnili v znanju o neeksplozivnih ubojnih sredstvih.

5 TRAJANJE PROGRAMA

Usposabljanje traja 45 pedagoških ur (PUR), od katerih je 27 ur namenjenih predavanjem, 16 ur praktičnemu usposabljanju in 2 uri zaključnemu preverjanju znanja.

Število ur, namenjenih posamezni učni vsebini, je mogoče spremeniti glede na predznanje udeležencev usposabljanja.

6 OBVEZNI NAČINI PREVERJANJA IN OCENJEVANJA ZNANJA

Predavatelji in inštruktorji morajo udeležencem na začetku predavanj in usposabljanj predstaviti namen in cilje usposabljanja ter merila, po katerih bosta potekali preverjanje in ocenjevanje znanja. Navodila za delo se skupaj z merili za preverjanje in ocenjevanje znanja ter usmeritve za uporabo spletnega gradiva objavijo v spletni učilnici pred začetkom usposabljanja.

Predavatelji in inštruktorji razumevanje snovi in znanje udeležencev pri klasični izvedbi usposabljanja preverjajo sproti med usposabljanjem, pisno oziroma ustno s postavljanjem vprašanj oziroma z razgovorom. Pri e-usposabljanju se aktivnosti udeležencev spremljajo prek elektronskih pokazateljev vstopanja v spletno učilnico in z izpolnjevanjem predpisanih obveznosti v obliki reševanja nalog po posameznih vsebinskih sklopih v času izvedbe usposabljanja ter zaključnega preverjanja znanja.

Ocenjevanje teoretičnega in praktičnega znanja opravi vodja programa oziroma organizator usposabljanja po koncu usposabljanja. Pri klasični izvedbi usposabljanja se izvede končno ocenjevanje znanja v ustni ali pisni obliki. V spletni učilnici se znanje preveri in oceni v obliki pisnega testa, ki ga vsi udeleženci opravljajo hkrati, čas reševanja testa je omejen.

Znanje se ocenjuje z dihonomno lestvico ocenjevanja »uspešno« ali »neuspešno«. Udeleženec je usposabljanje uspešno opravil, če je pri ocenjevanju znanja dosegel najmanj 70 odstotkov točk.

Udeleženec usposabljanja, ki na končnem ocenjevanju ni dosegel 70 odstotkov točk, lahko ponavlja oziroma opravlja ocenjevanje v pisni ali ustni obliki v petnajstih dneh od dneva prvega ocenjevanja.

7 POGOJI ZA VKLJUČITEV V PROGRAM

Pogoj za vse udeležence je izpolnjevanje zdravstvenih in psihofizičnih meril za delo na področju varstva pred NUS, kar dokazujejo z veljavnim zdravniškim potrdilom.

Poleg predhodno navedenega morajo udeleženci usposabljanja izpolnjevati tudi enega izmed teh pogojev:

- imeti uspešno opravljeno ali priznано uvajalno in temeljno usposabljanje za varstvo pred NUS ali
- biti pripadniki Slovenske vojske, ki opravljajo delo pirotehnikov ter posedujejo pooblastilo za varstvo pred NUS, ali
- biti pripadniki Oddelka za protibombno zaščito, Specialne enote policije.

8 POGOJI ZA NAPREDOVANJE V PROGRAMU

V programu niso predvideni pogoji za napredovanje.

9 POGOJI ZA USPEŠNO DOKONČANJE PROGRAMA

Udeleženec dopolnilnega usposabljanja za varstvo pred NUS uspešno konča usposabljanje, če je bil najmanj 70-odstotno uspešen pri zaključnem ocenjevanju znanja.

10 KAJ UDELEŽENEC PRIDOBI S PROGRAMOM

Udeleženec dopolnilnega usposabljanja pripadnikov enot za varstvo pred NUS izpolni enega izmed pogojev za podaljšanje veljavnosti pooblastila za varstvo pred NUS, ki ga opredeljuje 10. člen Pravilnika o varstvu pred NUS (Uradni list RS, št. 2/15).

11 ORGANIZACIJA IZOBRAŽEVANJA

Nosilec usposabljanja je Uprava Republike Slovenije za zaščito in reševanje.

Izvajalec usposabljanja je Izobraževalni center za zaščito in reševanje Republike Slovenije (v nadaljevanju ICZR).

Usposabljanje se organizira v obliki tečaja, pri katerem je težišče na frontalni obliki in samostojnem delu udeležencev (individualno delo, delo v dvojicah ter skupinsko delo).

Usposabljanje poteka v učilnicah in na poligonih Izobraževalnega centra za zaščito in reševanje RS. Delno je lahko izvedeno kot usposabljanje na daljavo.

Praktični del usposabljanja se lahko izvaja le ob predložitvi elaborata za delo skladno z navodilom za uporabo Poligona 208 za dejavnost zaščite in reševanja s področja varstva pred NUS in pod predpisanimi pogoji za delo.

Predavatelji in inštruktorji skladno z možnostmi uporabljajo metode, ki bodo zagotavljale aktivno sodelovanje udeležencev.

Na tečaju lahko v eni skupini sodeluje največ dvanajst (12) udeležencev. Pri e-usposabljanju število udeležencev ni omejeno. Izvajalec usposabljanja mora učne skupine oblikovati tako, da upošteva predhodno znanje udeležencev in njihove izkušnje.

Vadbena in druga sredstva:

- eksponati neeksploziranih ubojnih sredstev – kabineta objekta NUS – ICZR,
- vadbena sredstva.

Vizualna učna sredstva:

- eksplozivne snovi,
- eksplozivna sredstva,
- šolska sredstva,
- vadbena in bojna sredstva,
- delaborirana NUS,
- sheme protipehotnih in protitankovskih min,
- prerezi protipehotnih in protitankovskih min,
- sheme in prerezi vžigalnikov,
- specialni – diverzantski vžigalniki,

- diapozitivi in prosojnice,
- oprema pripadnikov službe,
- skripta (učno gradivo),
- teze za predavanja,
- elaborati akcij,
- drugi pisni viri.

Avdio-video učna sredstva:

- filmi (videokasete, DVD in drugo),
- spletni učbeniki (za izvedbo spletne oblike usposabljanja),
- računalniška predstavitev predavanja (po dogovoru z izvajalcem).

Materialni in drugi pogoji:

- učilnica, opremljena z AV-tehniko,
- poligon z orodjem in opremo za delo z eksplozivnimi snovmi,
- osebna in skupinska oprema za delo z eksplozivnimi snovmi,
- osebna zaščitna oprema,
- minersko orodje in pribor,
- elaborat za praktično delo na poligonu,
- vozilo za prevoz NUS,
- reševalno vozilo in zdravstvena oskrba za delo na poligonu,
- gasilsko vozilo in požarno varovanje na poligonu,
- fizično varovanje na poligonu,
- nezgodno zavarovanje udeležencev za delo z eksplozivnimi snovmi,
- sredstva za dokumentiranje (foto in video),
- sredstva zvez,
- prevozna sredstva.

Izvedbo programa usposabljanja financira Uprava Republike Slovenije za zaščito in reševanje.

Nadomestilo za plačo, potne stroške, stroške prehrane in namestitve krije ustanova, ki je udeleženca napotila na usposabljanje.

12 POSEBNOSTI IZVEDBE PROGRAMA

Program dopušča vsebinsko različno zasnovane izvedbe posameznih usposabljanj.

Predmetnik je sicer sestavljen iz vsebin, ki pokrivajo celoten spekter znanja in veščin, ki jih morajo obvladovati pripadniki enot za varstvo pred NUS. Obvezne vsebine predmetnika so sestavni del vsake izvedbe dopolnilnega usposabljanja. Izbor izbirnih vsebin se po posameznih predmetnih področjih za posamezno izvedbo opravi glede na potrebe in informacije, ki jih vodje oddelkov posredujejo vodji programa oziroma organizatorju usposabljanja, v sodelovanju s poveljnikom enote za varstvo pred NUS. Vsebinska sestava posamezne izvedbe usposabljanja je razvidna iz dnevnika usposabljanja, ki mora biti izdelan pred začetkom usposabljanja in je sestavni del učne dokumentacije o izvedenem usposabljanju.

Program usposabljanja se lahko smiselno uporablja za usposabljanje jamarske reševalne službe v sklopu usposabljanja za miniranje ob reševanju v jamah. Izvede se del predmetnika iz predmetnega programa, in sicer:

- **eksplozivne snovi**, 8 ur predavanj in 3 ure praktičnih prikazov, skupaj 11 pedagoških ur;

- **aktiviranje eksplozivnih snovi**, 5 ur predavanj in 15 ur praktičnega dela, skupaj 20 pedagoških ur;
- **varnost pri delu z eksplozivnimi snovmi**, 14 ur predavanj.

13 IZOBRAZBA, ZNANJE, VEŠČINE IN DELOVNE IZKUŠNJE, KI JIH MORAJO IMETI IZVAJALCI PROGRAMA

Predavatelji in inštruktorji morajo poleg pogojev, ki jih opredeljuje 21. člen Pravilnika o izobraževanju in usposabljanju na področju varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami (Uradni list RS, številka 102/09 in 45/12), izpolnjevati še enega izmed teh pogojev:

- imeti veljavno pooblastilo za varstvo pred NUS,
- imeti dokazilo o strokovni usposobljenosti za miniranje na površini in skladiščenje eksplozivnih sredstev,
- imeti dokazilo o strokovni usposobljenosti tehničnega vodje miniranja,
- imeti sklenjeno pogodbo o delu v poklicnih strukturah Slovenske vojske ali Policije na področju dela z eksplozivnimi snovmi oziroma sredstvi.

Izpolnjevati mora tudi dodatne pogoje, ki so obvezni za vse predavatelje in inštruktorje v programu usposabljanja:

- imeti morajo najmanj pet let delovnih izkušenj na področju dela z eksplozivi,
- imeti morajo opravljen zdravniški pregled za delo z eksplozivi – velja le za tiste predavatelje in inštruktorje, ki neposredno izvajajo aktivnosti z eksplozivnimi snovmi oziroma eksplozivnimi sredstvi,
- biti morajo nekaznovanovani zaradi nedovoljene trgovine z orožjem, strelivom in razstrelivi.

14 VIDEZ LISTINE

Udeleženec, ki je uspešno opravil usposabljanje, dobi potrdilo o opravljenem programu (z imenom programa ter navedbo izbirnih vsebin in datumom usposabljanja).

Udeleženec, ki se je usposabljanja le udeležil, dobi potrdilo o udeležbi.

15 AVTORJI PROGRAMA IN KATALOGOV

Avtorji programa in katalogov so:

- Igor Boh, Uprava RS za zaščito in reševanje,
- mag. Robert Gornik, UPS SE Oddelek za protibombno zaščito,
- Klemen Pogačar, UPS SE Oddelek za protibombno zaščito,
- Matevž Gladek, UPS SE Oddelek za protibombno zaščito,
- Bojan Kopač, zunanji strokovni sodelavec,
- mag. Zdenka Krese, Uprava RS za zaščito in reševanje.

B POSEBNI DEL**16 PREDMETNIK**

Zap. št.	VSEBINA	Število pedagoških ur		
		P	V	Skupaj
	OBVEZNE VSEBINE	10	–	10
1	Novosti na področju varstva pred neeksplozivnimi ubojnimi sredstvi (NUS)	2	–	2
2	Uporaba sredstev zvez	1	–	1
3	Varnost pri delu z eksplozivnimi snovmi, NUS in minskoeksplozivnimi sredstvi (MES): <ul style="list-style-type: none">– skladiščenje NUS in MES,– prevoz nevarnih snovi,– uporaba zaščitnih sredstev,– ravnanje ob izrednih dogodkih (npr. požar itn.).	6	–	6
4	Priprava pisne dokumentacije	1	–	1
	IZBIRNE VSEBINE			35
1	Eksplozivne snovi: <ul style="list-style-type: none">– vrste eksplozivnih snovi in eksplozivnih zgorevanj,– fizikalno-kemične lastnosti eksplozivnih snovi,– stabilnost eksplozivnih snovi,– razstreliva,– smodniki,– pirotehnične zmesi,– eksplozija, deflagracija in detonacija,– učinki eksplozivnih zgorevanj,– prikaz učinkov eksplozivnih zgorevanj,– varnostni ukrepi pri delu z eksplozivnimi snovmi,– trendi v razvoju novih eksplozivnih snovi.	8	4	12
2	Eksplozivna sredstva	26	13	39
2.1	Splošno o eksplozivnih sredstvih: <ul style="list-style-type: none">– osnovni pojmi,– vrste eksplozivnih sredstev,– vloga in namen posamičnih eksplozivnih sredstev in vpliv na konstrukcijske značilnosti,– osnovne konstrukcijske značilnosti posamičnih eksplozivnih sredstev,– aktiviranje eksplozivnih sredstev,– vrste sprožilcev,– konstrukcijske značilnosti sprožilcev,– elementi sprožilcev,– novi trendi v razvoju eksplozivnih sredstev.	2	1	3
2.2	Malokalibrsko strelivo (za lahko pehotno orožje): <ul style="list-style-type: none">– splošno o strelivu,– eksplozivni izstrelki (do 14,7 mm),– konstrukcijske značilnosti,– elementi malokalibrskega streliva.	2	1	3

2.3	<p>Topovsko strelivo:</p> <ul style="list-style-type: none"> – vrste topovskega streliva po kalibru in namenu, – topovsko strelivo od 20 do 50 mm, – topovsko strelivo od 65 do 120 mm, – topovsko strelivo nad 120 mm, – sprožilci izstrelkov topovskega streliva. 	2	1	3
2.4	<p>Ročne bombe:</p> <ul style="list-style-type: none"> – vrste ročnih bomb, – bojne ročne bombe, – specialne ročne bombe, – sprožilci ročnih bomb. 	2	1	3
2.5	<p>Tromblonske mine:</p> <ul style="list-style-type: none"> – vrste tromblonskih min, – protipehotne tromblonske mine, – protioklepne tromblonske mine, – specialne tromblonske mine. 	2	1	3
2.6	<p>Ročni metalci min, ročni raketometi in bombometi:</p> <ul style="list-style-type: none"> – vrste ročnih metalcev min in ročnih raketometov, – ročni metalci min, – ročni raketometi, – bombe bombometov, – sprožilci min, raket in bomb. 	2	1	3
2.7	<p>Minometne mine:</p> <ul style="list-style-type: none"> – vrste minometnih min po kalibru in namenu, – ubojne mine, – specialne mine, – sprožilci minometnih min. 	2	1	3
2.8	<p>Letalske bombe:</p> <ul style="list-style-type: none"> – vrste letalskih bomb, – rušilne letalske bombe, – polprebojne in prebojne letalske bombe, – specialne letalske bombe, – sprožilci letalskih bomb. 	2	1	3
2.9	<p>Kasetne bombe in kasetno strelivo:</p> <ul style="list-style-type: none"> – kasetne letalske bombe, – kasetno topovsko strelivo, – rakete kasetnice, – sprožilci kasetnic. 	2	1	3
2.10	<p>Protipehotne in protioklepne mine:</p> <ul style="list-style-type: none"> – značilnosti min, – protipehotne mine, – protioklepne mine, – improvizirane mine, – sprožilci min. 	2	1	3
2.11	<p>Morske in rečne mine:</p> <ul style="list-style-type: none"> – vrste podvodnih min, – sprožilci podvodnih min, – osnovno o drugem vodnem orožju – torpeda, protipodmorniške mine. 	2	1	3
2.12	Kemično orožje, jedrsko in biološko orožje	2	1	3

2.13	Označevanje eksplozivnih sredstev: <ul style="list-style-type: none"> – označevanje z barvanjem, – označevanje z žigi, – označevanje z napisi. 	2	1	3
3	Aktiviranje eksplozivnih snovi	8	8	16
3.1	Inicialna sredstva za delo z eksplozivnimi snovmi: <ul style="list-style-type: none"> – PGV – počasi goreči vžigalnik, – DV – detonirna vrvica, – detonirne vrvice (sistem Nonel), – detonator, – električni detonator, – ojačevalec detonatorja, – orodje in pribor. 	2	–	2
3.2	Vrvično aktiviranje	1	–	1
3.3	Električno aktiviranje	1	–	1
3.4	Eksplozivne polnitve	1	–	1
3.5	Varnostne razdalje in drugi zaščitni ukrepi	1	–	1
3.6	Praktično delo na poligonu: <ul style="list-style-type: none"> – rezanje in testiranja PGV, – spajanje PGV in detonatorja z razstrelišno polnitvijo: <ul style="list-style-type: none"> ○ praškasto, ○ čvrsto, ○ plastično, – rezanje in testiranje detonacijske vrvice, – spajanja DV z detonatorjem, – izdelava mrež aktiviranja razstrelišnih polnitev z DV, – izdelava mrež aktiviranja razstrelišnih polnitev z Nonelom, – preverjanje električnih detonatorjev, – preverjanje strojčkov za aktiviranje, – izdelava mrež električnega aktiviranja razstrelišnih polnitev. 	2	8	10
4	Eksplozivne naprave <ul style="list-style-type: none"> – diverzantske in teroristične naprave, – elementi diverzantsko terorističnih naprav, – diverzantske naprave in sredstva armad, – taktika nastavitve diverzantsko-terorističnih naprav. 	2	1	3
5	Neeksplozivna ubojna sredstva	10	13	23
5.1	Odkrivanje: <ul style="list-style-type: none"> – metode odkrivanja NUS – splošno, – potrebna operativno tehnična sredstva – detektorji in pribor za iskanje NUS, – metode dela z detektorji, – urjenje v metodah odkrivanja NUS z detektorji. 	1	8	9

5.2	Identifikacija: – pomen identifikacije NUS, – kako NUS identificiramo – prepoznamo, – s čim si pomagamo pri identifikaciji NUS.	1	1	2
5.3	Varovanje	1	–	1
5.4	Odstranjevanje	1	–	1
5.5	Prevoz: – odločanje o prevozu NUS, – varnostni ukrepi pri prevozu NUS.	1	–	1
5.6	Začasno skladiščenje	1	–	1
5.7	Intervencija: – priprava intervencije, – izvedba intervencije, – dokumentacija, – tehnični pripomočki (GPS, foto ...), – baza podatkov o NUS (SPIN), – vloga in pomen fotografskega dokumentiranja, – pomen točnosti podatkov.	2	4	6
5.8	Postopki pripadnikov enot za varstvo pred NUS pri požarih na območjih s pogostimi najdbami NUS	1	–	1
5.9	Najdbe NUS – 1. svetovna vojna	1	–	1
6	Uničenje NUS	9	14	23
6.1	Uničenje in razstavljanje NUS in MES	1	–	1
6.1.1	Uničenje NUS na kraju najdbe: – postopki, – metode, – varovanje.	1	2	3
6.1.2	Uničenje v jamah na poligonu: – male jame, – velike jame, – postopek, – metode, – varovanje.	3	6	9
6.1.3	Metode in postopki delne onesposobitve NUS na kraju najdbe: – kumulativna metoda, – metoda z diskom, – razbijanje z topom, – uničenje s sežiganjem.	4	6	10
7	Preizkus znanja	2	–	2

Legenda:

P – predavanja,

V – vaje.

17 KATALOG ZNANJA

Katalog znanja vsebuje ime predmeta oziroma vsebine, splošne cilje, predmetno specifične kompetence in operativne cilje. Operativni cilji določajo informativne in formativne cilje.

Vsebina ali kompetenca	Informativni cilji (vsebina, teorije, modeli, strokovni standardi)	Formativni cilji (veščine, metode, postopki, koncepti, strategije)
	Udeleženci	Udeleženci
Novosti na področju varstva pred NUS	Osvežijo in izpopolnijo poznavanje organiziranosti ter vlogo in delovanje enot za varstvo pred NUS ter novostmi normativne ureditve varstva pred NUS v RS.	Poznajo vlogo in delovanje varstva pred NUS ter razumejo pravne okvire, v katerih se izvaja dejavnost varstva pred NUS v RS.
Uporaba sredstev zvez	Osvežijo in izpopolnijo: <ul style="list-style-type: none"> – poznavanje sredstev zvez, ki se uporabljajo v sistemu zaščite in reševanja, – način uporabe in način sporočanja ter obveščanja prek radijskih zvez, – možnosti, ki jih daje sistem radijskih zvez. 	Poznajo sredstva zvez v sistemu zaščite in reševanja in so uposobljeni za uporabo zvez pri izvedbi aktivnosti s področja varstva pred NUS.
Varnost pri delu z eksplozivnimi snovmi, NUS in MES	Spoznajo se: <ul style="list-style-type: none"> – z varstvom pri delu z eksplozivnimi snovmi in NUS, – z načinom skladiščenja NUS in MES, s prevozom nevarnih snovi, – z zaščitnimi sredstvi ter postopki ob izrednih dogodkih z NUS. 	Spoštujejo predpise varstva pri delu in uporabljajo osebna in skupninska zaščitna sredstva. Znajo ukrepati ob nesreči.
Izdelava pisne dokumentacije	Spoznajo obliko in koncept pisne dokumentacije, ki je predpisana pri izvajanju ukrepov varstva pred NUS.	Pripravljajo vso pisno dokumentacijo tako pri načrtovanih aktivnostih kot pri izvedbi intervencijskih postopkov za ukrepe varstva pred NUS.
Eksplozivne snovi	Osvežijo in izpopolnijo znanje o eksplozivnih snoveh, njihovo delitev in vrste eksplozivnega izgorevanja. Spoznajo vrste smodnikov in načine njihovega izgorevanja. Spoznajo kemijske in fizikalne lastnosti eksplozivnih snovi in smodnikov, njihove prednosti in	Prepoznajo vse vrste eksplozivnih snovi in smodnikov in so usposobljeni za delo z eksplozivnimi snovmi. Pri delu z eksplozivnimi snovmi upoštevajo vse varnostne ukrepe in uporabljajo ustrezno zaščitno opremo.

	<p>pomanjkljivosti.</p> <p>Spoznajo najpomembnejše proizvodne postopke in njihove slabe lastnosti.</p> <p>Spoznajo varnostne mere, ki jih je treba upoštevati pri delu z eksplozivnimi snovmi.</p>	
Eksplozivna sredstva	<p>Osvežijo in izpopolnijo znanje o lastnostih, konstrukciji in učinkih (delovanje) posameznih eksplozivnih sredstev ter načine ravnanja, uporabe in postopkov pri izvajanju aktivnosti z njimi.</p> <p>Spoznajo sredstva za iniciranje in načine njihove uporabe.</p> <p>Spoznajo učinke posameznega eksplozivnega sredstva.</p>	<p>So usposobljeni za delo z inicialnimi sredstvi in vsemi vrstami eksplozivnih sredstev.</p> <p>Prepoznajo vse vrste inicialnih in eksplozivnih sredstev.</p> <p>Poznajo načine identifikacije posameznega eksplozivnega sredstva ter znajo predstaviti oceno stanja sredstva.</p> <p>Poznajo konstrukcijske značilnosti posameznega eksplozivnega sredstva, načine aktiviranja in njihove učinke.</p>
Aktiviranje eksplozivnih snovi	<p>Izpopolnijo in osvežijo znanje iz aktiviranja eksplozivnih snovi in vse vrste inicialnih sredstev.</p> <p>Spoznajo tehnologijo preverjanja inicialnih sredstev, mrež za aktiviranje, eksplozivnih snovi ter naprav za proženje.</p> <p>Spoznajo varnostne ukrepe pri delu z inicialnimi sredstvi in varnostnimi razdaljami pri aktiviranju eksplozivnih polnitev.</p>	<p>So usposobljeni za delo z vsemi vrstami inicialnih sredstev (električnimi in neelektričnimi) ter znajo izdelati vse vrste mrež za aktiviranje.</p> <p>So uposobljeni za preverjanje inicialnih sredstev, mrež za aktiviranje, eksplozivnih snovi ter naprav za proženje.</p> <p>Uporabljajo predpisane varnostne ukrepe pri delu z inicialnimi sredstvi in aktiviranju eksplozivnih snovi.</p>
Eksplozivne naprave	<p>Spoznajo različne vrste eksplozivnih naprav, njihovo strukturo, izdelavo in uporabo.</p> <p>Spoznajo nevarnosti, ki izhajajo iz tovrstnih naprav, in metodologijo oziroma postopke ter pristojnosti ob najdbi eksplozivne naprave.</p>	<p>Prepoznajo vrste eksplozivnih naprav in izvedejo pravilne postopke ter obveščanje pristojnih služb o najdbi eksplozivne naprave.</p>
Neeksplozivna ubojna sredstva	<p>Izpopolnijo znanje o postopkih uničenja NUS.</p> <p>Izpopolnijo znanje o metodah in postopkih delne onesposobitve NUS na kraju najdbe.</p>	<p>So usposobljeni za uničevanje in onesposabljanje NUS, posamično na kraju najdbe in v jamah za uničenje.</p>
Uničenje neeksplozivnih ubojnih sredstev	<p>Spoznajo vse tipe uničenja in delnega onesposabljanja NUS ter uničenja večjega števila NUS v jamah za uničenje.</p>	<p>Na predpisan način izvajajo postopke uničenja NUS.</p>

18 KONČNA DOLOČBA

Ta program začne veljati z dnem podpisa.

Z uveljavitvijo tega programa prenehajo veljati:

- Program dopolnilnega usposabljanja pripadnikov enot za varstvo pred neeksplozivnimi ubojnimi sredstvi (preverjanje usposobljenosti), številka 851-274/96, z dne 18. 7. 1996,
- Program usposabljanja deminerjev iz drugih držav za varstvo pred neeksplozivnimi ubojnimi sredstvi, številka 849-02-1/00-5, z dne 12. 3. 2001,
- Program usposabljanja strokovnih delavcev za področje varstva pred NUS, številka 849-02-2/2004-1, z dne 17. 5. 2004.

Janko Veber
minister